

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ
Α. Φλωρόπουλου
για μαθητές με απαιτήσεις

http://www.floropoulos.gr - email: info@floropoulos.gr

• ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ: Βερανζέρου 6, Πλατεία Κάνιγγος, Τηλ.: 210-38.14.584, 38.02.012, Fax: 210-330.42.42
• ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: Λ. Βουλιαγμένης 244 (μετρό Δάφνης), Τηλ.: 210-9.76.76.76, 9.76.76.77

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Σάββατο 27 Σεπτεμβρίου 2025

Κείμενο 1

Διεθνές Δίκαιο για την προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου: Ερωτήσεις και απαντήσεις

Το παρακάτω κείμενο είναι αποσπάσματα από το ομώνυμο βιβλίο της Leah Levin, σε μετάφραση – επιμέλεια: Π. Νάσκου – Περράκη, Κ. Ταραρά & Κ. Χαϊνογλου, Εκδόσεις Θέμις, 2012.

- **Είναι τα δικαιώματα του ανθρώπου παγκοσμίως αποδεκτά;**

Οι αξίες της αξιοπρέπειας και της ισότητας όλων των μελών της ανθρώπινης φυλής, όπως πολλές βασικές αρχές οι οποίες διέπουν αυτά που σήμερα αποκαλούμε δικαιώματα του ανθρώπου, απαντώνται σχεδόν σε κάθε κουλτούρα και πολιτισμό, σε κάθε θρησκεία και φιλοσοφική παράδοση. Η ιδέα ότι υπάρχουν κοινοί κανόνες για όλους τους πολίτες χρονολογείται πολλούς αιώνες πριν. Καμία παράδοση δεν αρνείται την ύπαρξη μιας θεμελιώδους ευημερίας του ανθρώπου, η άνθηση της οποίας απαιτεί τον σεβασμό των σημαντικότερων αναγκών του. Κάποιοι αμφισβητούν τη σημασία αυτής της παραδοχής στην πράξη. Ωστόσο, τα δικαιώματα του ανθρώπου αποτελούν ένα μέσο να θεσπίζεται μια ελάχιστη κατανόηση του περιεχομένου της ανθρώπινης ευημερίας και θέτουν ως εκ τούτου ένα όριο το οποίο οι αμφισβητήσεις δεν θα πρέπει να παραβιάζουν. Καμία αντιπαράθεση δεν πρέπει να δικαιολογεί την απώλεια αθώων ανθρώπων, να καθιστά τον βιασμό αποδεκτό, ή να επιτρέπει σε μια κυβέρνηση να εκθέτει τον πληθυσμό της σε λιμοκτονία. Καμία διαφωνία δεν μπορεί να δικαιολογήσει την εξαφάνιση αυτών με τους οποίους διαφωνούμε.

- **Πόσο αποτελεσματική είναι η διαδικασία των εκθέσεων υπό το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα;**

Από τη στιγμή που η Επιτροπή Δικαιωμάτων του ανθρώπου δεν έχει κανένα άλλο μέσο πίεσης πέρα από τις παρατηρήσεις της, η εξουσία της είναι περιορισμένη και η προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου εξαρτάται σε τελική ανάλυση από τη συμμόρφωση σε εθνικό επίπεδο. Ωστόσο, η δημόσια εξέταση των εκθέσεων εμπεριέχει το θετικό στοιχείο της άσκησης πειστικής πίεσης στις κυβερνήσεις, καθώς οι κυβερνήσεις είναι γενικά ευαισθητοποιημένες στη δημόσια προβολή της επίδοσής τους ως προς την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Επιπλέον, πρωταρχικός στόχος της Επιτροπής είναι να αναπτύξει έναν εποικοδομητικό διάλογο με τα κράτη και έτσι να προαγάγει τη συμμόρφωσή τους με τις διατάξεις του Συμφώνου.

Πολλά κράτη ανταποκρίνονται θετικά στις καταληκτικές παρατηρήσεις και συστάσεις της Επιτροπής Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Για παράδειγμα, η Ελβετία ανακάλεσε ένα ομοσπονδιακό διάταγμα που αφορούσε στις πολιτικές ομιλίες και το οποίο περιόριζε την ελευθερία έκφρασης των αλλοδαπών χωρίς άδεια μόνιμης παραμονής. Η κυβέρνηση της Νέας Ζηλανδίας τροποποίησε την νομοθεσία σχετικά με τη γη των αυτοχθόνων και το δικαίωμά τους επί των φυσικών της πόρων και ταυτόχρονα διέθεσε για το σκοπό αυτό κρατικά κονδύλια, ενισχύοντας έτσι τα δικαιώματα των Μαορί, σύμφωνα με τις διατάξεις του Συμφώνου.

Κείμενο 2

Καταπάτηση Δικαιωμάτων Παιδιού

Σήμερα, αφού οι άνθρωποι συνειδητοποίησαν ότι πρέπει κάπως να διασφαλίσουν τα δικαιώματά τους, συνειδητοποίησαν που προέκυψε από αιματηρούς αγώνες, πόνο, θυσίες και ανθρώπινες ζωές, θεσπίστηκαν διάφοροι οργανισμοί σε διεθνές επίπεδο και συντάχθηκαν κείμενα γραπτά όπως η Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με σκοπό ακριβώς την κατοχύρωσή τους.

Τα δικαιώματα αυτά όμως συχνά παραβιάζονται συνειδητά και μη, και το φαινόμενο παρατηρείται κυρίως στις κοινωνικά ευάλωτες ομάδες. Και γι' αυτό ακριβώς, επειδή είναι ευάλωτες για οποιοδήποτε λόγο, αδυνατούν να δραστηριοποιηθούν και να αντιταχθούν στην καταπάτηση των δικαιωμάτων τους, δεν προβαίνουν σε διεκδίκησή τους και γίνονται θύματα εκμετάλλευσης. Μια τέτοια ευάλωτη κοινωνική ομάδα είναι τα ανήλικα παιδιά. Τα παιδιά δεν έχουν την κατάλληλη παιδεία εξαιτίας της μικρής τους ηλικίας, δεν έχουν κριτική σκέψη, ούτε δύναμη να αντισταθούν στην εκμετάλλευσή τους. Ο χαρακτήρας τους είναι εύπλαστος καθώς είναι ακόμη αδιαμόρφωτος, μιμούνται τους μεγαλύτερους και παρασύρονται εύκολα χωρίς

επίγνωση της κατάστασής τους, που θα τα ωθούσε ίσως σε κάποια αντίδραση. Έτσι, αδίστακτοι άνθρωποι καταπατούν τα δικαιώματα των παιδιών για τροφή, στέγη, ενδυμασία, οικογενειακή θαλπωρή, μόρφωση και παιχνίδι.

Ένα απ' τα θεμελιωδέστερα δικαιώματα των παιδιών είναι να έχουν ένα επαρκές επίπεδο διαβίωσης, στέγη, τροφή, να περιφρουρείται η σωματική τους ασφάλεια και να έχουν πρόσβαση σε ιατρικές υπηρεσίες αυτονότητα αγαθά για την επιβίωσή τους. Ακόμη όμως κι αυτά τα αυτονότητα αγαθά στον εικοστό πρώτο αιώνα δεν εξασφαλίζονται όχι μόνο στις λεγόμενες υπανάπτυκτες χώρες αλλά και στο λεγόμενο προηγμένο δυτικό κόσμο.

Πολλά εκατομμύρια παιδιών στην Αφρική λιμοκτονούν και πεθαίνουν καθημερινά από την πείνα ή αποδεκατίζονται από ασθένειες μην έχοντας στοιχειώδεις ιατρικές υποδομές και εμβολιασμούς. Το πόσιμο νερό, που σπαταλιέται στις δυτικές κοινωνίες είναι δυσεύρετο, οι πηγές απ' όπου πίνουν νερό μολυσμένες απ' όπου μεταδίδονται ασθένειες, όπως η ελονοσία, ξεχασμένες στον 21^ο αιώνα. Δεν έχουν στοιχειώδη φάρμακα, υποσιτίζονται και καθημερινά αποδεκατίζονται εκατοντάδες παιδιά αβοήθητα.

Κι ενώ θα περίμενε κανείς ότι τα δικαιώματα επιβίωσης των παιδιών στις προηγμένες χώρες είναι τουλάχιστον εξασφαλισμένα, τα στοιχεία έρχονται ν' αποδείξουν ότι ακόμα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση το φαγητό, η στέγη και η περίθαλψη για πολλά παιδιά είναι στοιχεία πολυτέλειας. Βάσει στοιχείων που δημοσίευσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, από τα 78 εκατομμύρια πολιτών της ΕΕ που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας ένας στους τέσσερις είναι παιδί. Με άλλα λόγια, 14.820.000 παιδιά, δηλαδή το 19% των παιδιών που ζουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, απειλούνται από τη φτώχεια.

Το μέλλον γι' αυτά τα παιδιά διαγράφεται ζοφερό, καθώς δεν τους δίνεται καν η δυνατότητα να αναπτύξουν τις ικανότητές τους και να διευρύνουν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους αλλά και την κοινωνική τους θέση μέσα από το σχολείο. Βασικά δικαιώματα του παιδιού όπως το δικαίωμα στη μόρφωση και το δικαίωμα στο παιχνίδι είναι άγνωστα γι' αυτά τα παιδιά.

Η οικονομική συνεισφορά τους στον ελλιπή οικογενειακό προϋπολογισμό αποτελεί τον βασικότερο παράγοντα που ωθεί τα παιδιά στην εργασία και κατ' επέκταση στην εκμετάλλευσή τους από πολύ μικρή ηλικία. Ο κυρίαρχος ρόλος του οικονομικού παράγοντα στην έναρξη της παιδικής εργασίας γίνεται φανερός αν εξετάσει κανείς την οικογενειακή προέλευση των παιδιών. Πρόκειται κυρίως για παιδιά

οικονομικώς ασθενέστερων οικογενειών, αναλφάβητων και σε μεγάλο ποσοστό προσφύγων.

Και η σκληρότητα απέναντι στα παιδιά δεν περιορίζεται εδώ. Το φαινόμενο της παιδικής κακοποίησης έχει πάρει ανησυχητικές διαστάσεις κατά τα τελευταία χρόνια. Πρόκειται για ένα ζήτημα, οι συνέπειες του οποίου έχουν διάρκεια και επηρεάζουν και τη μετέπειτα ζωή του παιδιού, μετατρέποντάς το σε έναν προβληματικό ενήλικο.

Κείμενο 3

Εισαγωγικό σημείωμα

Η ποιήτρια Βασιλική Δεδούση είναι φιλόλογος. Με την ευαίσθητη ποιητική της γραφή προσεγγίζει στα προβλήματα του σύγχρονου ανθρώπου εγείροντας προβληματισμούς και συναισθήματα στον αναγνώστη.

Ένα ποίημα αφιερωμένο στα παιδιά-εργάτες

Όταν Άγγελοι κλαίνε...

Όταν Άγγελοι κλαίνε το χάραμα,
είναι που ξυπνούν παιδιά για τη δουλειά,
(σκλάβοι-παιδιά, εκατομμύρια τέσσερα)
κι εμείς αδιαφορούμε...

Όταν Άγγελοι κλαίνε την αυγή,
είναι που παιδιά δε θα παίζουν και σήμερα,
δε θα πάνε σχολειό,
δε θα γελάσουν αμέριμνα
κι εμείς αδιαφορούμε...

Πέτρες θα σπάσουν,
χαλιά θα υφάνουν,
καφέ θα μαζέψουν,
μπάλες και ό,τι άλλο
θα κατασκευάσουν,
παιδάκια – σκλάβοι του 21^{ου} αιώνα,
κι εμείς αδιαφορούμε...

όνειδος και απέραντη αισχύνη μας.

Βασιλική Π. Δεδούση, <https://hamomilaki.blogspot.gr/>

ΘΕΜΑ Α

A1. Να αποδώσετε συνοπτικά σε μια παράγραφο 70-80 λέξεων το περιεχόμενο του αποσπάσματος «Τα δικαιώματα αυτά όμως ... μετατρέποντάς το σε έναν προβληματικό ενήλικο» από το **Κείμενο 2**.

Μονάδες 20

ΘΕΜΑ Β

B1. Να επαληθεύσετε ή να διαψεύσετε, με βάση τα **Κείμενα 1 και 2**, τις παρακάτω περιόδους λόγου γράφοντας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε περίοδο, τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος** (χωρίς αναφορά σε χωρία του κειμένου):

- α.** Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι δυνατόν να εντοπιστούν στο σύνολο των ανθρώπινων πολιτισμών. (**Κείμενο 1**)
- β.** Η ιδέα της ύπαρξης κοινών κανόνων για όλους τους πολίτες είναι σχετικά πρόσφατη. (**Κείμενο 1**)
- γ.** Η Επιτροπή Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έχει την απόλυτη εξουσία ν'αναγκάζει τις κυβερνήσεις να προστατεύουν τ' ανθρώπινα δικαιώματα. (**Κείμενο 1**)
- δ.** Το φαινόμενο της παραβίασης των δικαιωμάτων εντοπίζεται στον ίδιο βαθμό σε όλες τις κοινωνικές ομάδες. (**Κείμενο 2**)
- ε.** Τα δικαιώματα των παιδιών δεν παραβιάζονται μόνο στις λεγόμενες υπανάπτυκτες χώρες. (**Κείμενο 2**)

Μονάδες 15

B2. Στο **Κείμενο 1** επιλέγεται, στις περισσότερες περιπτώσεις, η ενεργητική σύνταξη.

α) Να παραθέσεις δύο χαρακτηριστικά χωρία (μονάδες 4) β) Για ποιο λόγο θεωρείς ότι προκρίθηκε αυτή η σύνταξη; (μονάδες 3) γ) Ποια η επίδραση της συγκεκριμένης επιλογής στο ύφος του κειμένου; (μονάδες 3)

Μονάδες 10

B3. α. Ποιο είναι το κυρίαρχο ρηματικό πρόσωπο στο **Κείμενο 1**; Εξυπηρετεί το συγκεκριμένο πρόσωπο τη μετάδοση του μηνύματος; (μονάδες 5)

β. Ποιος είναι ο τρόπος και με ποια μέσα προσπαθεί ο συγγραφέας του **Κειμένου 2** στην 5^η παράγραφο <<Κι ενώ ... από τη φτώχεια>> να μας πείσει για τις απόψεις του; (μονάδες 5)

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Ποιο πιστεύετε ότι είναι το πρόβλημα που θίγει η ποιήτρια Βασιλική Δεδούση στο **Κείμενο 3**; Να απαντήσετε αξιοποιώντας συνολικά τρεις (3) διαφορετικούς κειμενικούς δείκτες. Θεωρείτε ότι το συγκεκριμένο πρόβλημα αντιμετωπίζεται με προσοχή και ευαισθησία από τα μέλη των σύγχρονων κοινωνιών; (150-200 λέξεις)

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα του Παιδιού αποφασίζετε ν' αναρτήσετε στο προσωπικό σας ιστολόγιο ένα άρθρο 350-400 λέξεων στο οποίο θα αναφέρετε:

α) τα δικαιώματα των παιδιών που, κατά τη γνώμη σας, παραβιάζονται στις μέρες μας και

β) τους τρόπους με τους οποίους η κοινωνία μπορεί να περιφρουρήσει τα δικαιώματα του παιδιού και να αποτρέψει ανησυχητικά φαινόμενα παιδικής παραμέλησης, εκμετάλλευσης ή κακοποίησης.

Μονάδες 30

Καλή επιτυχία!!!